

M.A. 1st Semester Examination, 2018**SANSKRIT****Paper : 104C****Course ID : 10954****Time: 2 Hours****Full Marks: 40**

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Unit-I

(काव्यप्रकाशे प्रश्नाः)

1. कृत्याकृत्य प्रवृत्तिनिवृत्त्युपदेशात्मकं काव्यप्रयोजनं काव्यशास्त्रीयाचार्यानुसारेण व्याख्यायताम्। 10×1=10
अथवा,
मम्मटदिशा काव्यलक्षणं प्रतिपाद्य काव्यशास्त्रीयाचार्यानुसारेण तस्य समालोचना क्रियताम्।
अथवा,
सङ्केतितश्चतुर्भेदो जात्यादिर्जातिरेव वा इति कारिकांशं सम्यग् व्याख्यायताम्।
2. अधःस्थितेषु द्वयोः व्याख्या कार्या। 5×2=10
(a) नियतिकृतनियमरहितां ह्लादैकमयीमनन्यपरतन्त्राम्।
(b) शक्तिर्निपुणता लोकशास्त्रकाव्याद्यवेक्षणात्।
(c) सद्यः परनिर्वृतये।
(d) इदमुत्तममतिशयिनि व्यङ्ग्ये वाच्याद् ध्वनिर्बुधैः कथितः।

Unit-II

(काव्यशास्त्रेतिहासे प्रश्नाः)

3. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नानाम् उत्तराणि लेख्यानि। 2×5=10
(a) आचार्यमम्मटानिरूपितं रसस्वरूपं प्रतिपादनीयम्।
(b) कुन्तकमते वक्रोक्तेः किं स्वरूपम्? वक्रोक्तिशब्दस्य कोऽर्थः?
(c) अलङ्कारशास्त्रे के के सम्प्रदायाः प्रचलिताः सन्ति?
(d) नाट्यशास्त्रस्य प्रणेतुः भरतस्य रससूत्रं लिख्यताम्?

- (e) आचार्य मम्मटस्य मते अलङ्कारस्य लक्षणं किम्?
- (f) आचार्य भामहस्य मते वक्रोक्तिं विना अलङ्कारस्य सद्भावः अस्ति न वेति?
- (g) कति सात्त्विकभावाः? के च ते?

4. अधोलिखितेषु द्वयोरुत्तरं प्रदेयम्।

5×2=10

- (a) आचार्य विश्वनाथः
 - (b) पण्डितराजजगन्नाथः
 - (c) अग्निपुराणः
 - (d) रससम्प्रदायः
-